

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrala a soudců JUDr. Miroslava Stoklasu a JUDr. Ivy Hubáčkové ve věci

žalobce **P. G.**, IČO xxx, podnikatele
se sídlem xxx, xxx
zastoupeného JUDr. Janem Jiříčkem, advokátem
se sídlem v Praze 8, Legionářů 947/2b

proti
žalované **Generali České pojišťovně a. s.**, IČO 45272956
se sídlem v Praze 1, Spálená 75/16

o zaplacení částky 68 395,75 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 22. listopadu 2022, č. j. 18 C 255/2019-305,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku I. **potvrzuje**, ve výrocích IV., V. **se mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit České republice na účet Obvodního soudu pro Prahu 2 náklady řízení ve výši 10 221 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náklady řízení před soudy obou stupňů ve výši 73 496 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

Odůvodnění:

1. Citovaným rozsudkem soud I. stupně výrokem I. uložil žalované zaplatit žalobci částku 68 395,75 Kč s příslušenstvím zde uvedeným do tří dnů od právní moci rozsudku. Výrokem II. (jež nebyl odvoláním žádného z účastníků napaden) soud žalobu zamítl co do částky

Shodu s prvopisem potvrzuje M. F.

377 591,25 Kč s příslušenstvím. Výrokem III. soud uložil žalobci povinnost nahradit žalované náklady řízení v rozsahu 50 % ve výši 11 165 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Výrokem IV. soud uložil žalobci povinnost nahradit náklady státu ve výši 7 665,75 Kč a výrokem V. žalované stejnou povinnost v částce 2 255,25 Kč, vše do tří dnů od právní moci rozsudku.

2. Žalobce se domáhal u peněžního plnění vůči žalované s tím, že nakoupil ve Spolkové republice Německo použitý stavební stroj, a to samojízdní kolový teleskopický nakladač CAT TH 414 dne 8. 5. 2013 za částku 31 200 EUR. Cena stroje vyjádřená v české měně byla 803 244 Kč. Dne 3. 2. 2016 účastníci uzavřeli ohledně tohoto stroje pojistnou smlouvu. Dne 12. 5. 2017 došlo k poškození stroje, a to jeho převodovky. S ohledem na to, že žalovaná požádala žalobce o fakturu s rozpisem práce a materiálu, žalobce se obrátil na autorizovaný servis, který provedl rozpočet opravy podle jednotlivých materiálových položek a rozsahu práce a hodnotu opravy stanovil částkou 643 150 Kč. Žalovaná po ukončení šetření sdělila žalobci, že stroj byl podpojištěn v rozsahu 66,91 %, odečetla spoluúcast ve výši 18 054 Kč s tím, že k výplatě zbývá 81 244 Kč. Rozdíl mezi tím, co od žalované obdržel a hodnotou opravy žalobce v řízení požadoval.
3. Mezi účastníky byla nesporné, že žalovaná s žalobcem uzavřela pojistnou smlouvu o škodovém pojištění strojů s počátkem pojištění od 4. 2. 2016. Ve smlouvě byl rok výroby uveden 2013. Ve smlouvě byla sjednána pojistná částka 810 570 a spoluúcast ve výši 10 %. Dále bylo nesporné, že 12. 5. 2017 došlo k poškození převodovky stroje a věc byla nahlášena žalované jako škodná událost, kterou žalovaná šetřila.
4. Soud s ohledem na rozdílná stanoviska účastníků se zaměřil na vyřešení otázky, zda v daném případě nedošlo ve smyslu § 2854 platného občanského zákoníku k podpojištění věci, tedy zda pojistná hodnota nebyla vyšší než částka, jež činila podle příslušné pojistné smlouvy ve výši 810 570 Kč. Tuto částku upravovaly základní pojistné podmínky žalované tak, že není-li ve smlouvě uvedeno jinak, je za pojistnou hodnotu považována nová cena. V těchto podmínkách, ani ve Všeobecných pojistných podmínkách žalované není však žádné ujednání o tom, co má být považováno za pojistnou hodnotu. Bylo třeba vyjít z toho, že pojistnou hodnotou je nová cena, ke dni pojistné události tedy k 12. 5. 2017. Ohledně řešení této otázky zůstali účastníci ve sporu, když žalobce předložil zprávu společnosti Zeppelin CZ s. r. o., v níž se uvádí, že cena strojů opravovaných touto společností činila cca 1 900 000 Kč. Oproti tomu žalovaná tvrdila, že pojistná hodnota předmětného stroje činila 2 450 000 Kč. Tuto informaci získala z e-mailové komunikace. Žalovaná tvrdila, že věc byla pojištěna v rozsahu 66,91 %, když vycházela z pojistné hodnoty 2 450 000 a z poměru pojistné částky ve výši 810 570 Kč. Žalovaná předložila soudu znalecký posudek Vysoké školy technické a ekonomické, jímž soud provedl důkaz a znalce vyslechl. Znalec své závěry však nebyl schopen přesvědčivě obhájit ani v rámci jednání soudu, ani při svém znaleckém výslechu.
5. Soud proto doplnil dokazování a oslovil prodejce, a to sedm firem, které prodávají obdobné stavební stroje na trhu v České republice, aby sdělily cenu, za kterou prodávaly nové stroje srovnatelné se strojem, který byl předmětem pojistné smlouvy. Z těchto zjištěných cen vyšla soudu průměrná hodnota 2 127 000 Kč, kterou soud I. stupně považoval za cenu novou předmětného stavebního stroje ke dni pojistné události a rovněž za pojistnou hodnotu věci. S ohledem k tomu, že pojistná částka byla mezi účastníky sjednána ve výši 810 570 Kč, míra podpojištění tak činila 61,89 %.
6. Z faktury vzal soud za prokázané, že žalobci byla od oprávněnce stroje fakturována částka 30 000 Kč za rozebrání stavebního stroje za účelem zjištění závady. Tuto částku prokazatelně žalobce servisu uhradil. Dále soud vycházel ze zjištění, že náklady na opravu stroje činily částku 643 150 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. F.

7. Po právní stránce soud věc posuzoval dle ustanovení § 2854 a § 2849 občanského zákoníku. Vycházel z toho, že žalobcem vynaložená částka 30 000 Kč na diagnostiku závad je nárokem oprávněným. Tato diagnostika byla pro určení výše nákladů na opravu nezbytně nutná. Šlo o tzv. první krok, který servis před zahájením oprav provede. Jedná se o náklad nezbytný k provedení celkové opravy stroje a soud neshledal důvod, aby žalovaná tyto vynaložené náklady z výplaty pojistného vyloučila. Pokud jde o náklady na celkovou opravu tak soud vycházel z toho, že žalobce předložením cenové nabídky autorizovaného servisu v rozsahu částky 643 150 Kč naplnil svoji důkazní povinnost k prokázání nákladů na opravu. Celkově tak tyto náklady činily 673 150 Kč, po odečtení podpojištění ve výši 61,89 % soud dospěl k částce 256 537,50 Kč, dále odečetl spoluúcast v rozsahu 10 % ve výši 25 637,75 Kč a dospěl k částce 230 883,75 Kč, kterou měla žalovaná žalobci zaplatit z titulu pojistného plnění. V průběhu řízení žalovaná žalobci zaplatila 162 488 Kč, takže soud výrokem I. uložil žalované doplatit žalobci částku 68 395,75 Kč s příslušenstvím. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle zásady poměrného úspěchu ve věci dle § 142 odst. 2 o. s. ř. když úspěch žalobce činil 25 % a neúspěch žalobce 75 %. O náhradě nákladů řízení státu soud rozhodl dle výsledku řízení.
8. Proti vyhovujícímu výroku a výrokům nákladovým podala žalovaná včas odvolání. Poukázala na povinnost žalobce jako pojistníka stanovit pojistnou částku na vlastní odpovědnost tak, aby odpovídala pojistné hodnotě pojištěného majetku v době uzavření pojistné smlouvy. Dále poukázala na zásadu smluvní autonomie vůle účastníků v rámci soukromého práva, poukázala na text uzavřené pojistné smlouvy. Tam uvedená pojistná částka představovala nejvyšší možnou hranici pojistného plnění, kterou nebylo možno měnit na cenu obvyklou, časovou či tržní. Nesouhlasila ani s plněním v rozsahu 30 000 Kč v rámci diagnostiky závad, když se jedná o platbu přesahující věcnou škodu dle pojistných podmínek. Dále namítala, že soud vycházel z cenové nabídky autorizovaného servisu Zeppelin CZ s. r. o. jako z nabídky relevantní, když měl možnost se zabývat i s nabídkami jinými. Považovala za pochybení, že soud nevycházel ze zjištění vycházejících z údajů obsažených ve znaleckém posudku. Oproti tomu vycházel z cenových nabídek obdobných strojů, což není metoda pro daný případ vhodná. Navrhla, aby v odvolacím řízení byl napadený rozsudek ve vyhovujícím výroku I. změněn a žaloba zamítnuta.
9. Žalobce podal proti nákladovým výrokům III., IV., V. včas odvolání s tím, že ve výroku o nákladech řízení mezi účastníky nebylo na místě postupovat dle zásady poměrného úspěchu ve věci, nýbrž dle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř. za situace, kdy žaloba byla podána po právu a žalovaná po 10 měsících trvání řízení částečně žalobci plnila. Je evidentní, že žalobce byl co do základu nároku úspěšný a výše plnění závisela na úvaze soudu. V tomto smyslu navrhl, aby byl výrok o nákladech mezi účastníky a výroky o náhradě nákladů řízení státu změněny.
10. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně z titulu podaných odvolání v rozsahu meritorního výroku I. a v nákladových výrocích III., IV., V. Dospěl k závěru, že odvolání žalované je zcela nedůvodné, oproti tomu shledal důvodným odvolání žalobce ve vztahu k nákladovým výrokům.
11. Vycházel přitom ze skutkových zjištění soudu I. stupně, aniž shledal důvody pro opakování či doplnění dokazování. Soud I. stupně provedl dokazování ohledně stanovení pojistné hodnoty předmětného stavebního stroje žalobce. Z listin a důkazů, které měl soud k dispozici lze akceptovat jeho postup, kdy oslovil prodejce obdobných stavebních strojů na trhu v České republice a spočítal průměrnou cenu tohoto stroje za situace, kdy nebylo možno přesněji určit cenu nového předmětného stroje, který se v době jeho pořízení na území České republiky neprodával. Lze souhlasit i s tím, že obvodní soud nepřevzal údaje plynoucí ze znaleckého posudku vypracovaného pro žalovanou. Posudek znalce vycházel z jediné informace dílenského

dispečera jedno ze servisů těchto strojů. E-mail této osoby byl však v rozporu se stanoviskem tohoto servisu a znalec nebyl v rámci jednání soudu schopen své závěry obhájit. Odvolací soud proto nemá pochybnosti o tom, proč soud I. stupně ze závěrů tohoto znaleckého posudku nevycházal a k jeho závěrům nepřihlížel.

12. Pro posouzení věci v odvolacím řízení je relevantní, že nebyl napaden zamítavý výrok v rozsahu částky 377 591,25 Kč s příslušenstvím, když odvoláním žalované zůstal napaden pouze vyhovující výrok v rozsahu částky 68 395,75 Kč. Při skutkovém zjištění soudu ohledně pojistné hodnoty stroje a při správně vypočtené náhradě nákladů opravy i s ohledem na to, že v pojistné smlouvě byla sjednána spoluúčast v rozsahu 10 % a žalovaná žalobci v průběhu řízení doplatila 162 488 Kč, tak ob stojí závěr, že zbývá žalobci doplatit ze strany žalované částku 68 395,75 Kč s příslušenstvím. Odvolací soud rovněž nemá pochybnosti o tom, že součástí nákladů na opravu byla úhrada částky 30 000 Kč autorizovanému servisu za diagnostikou závad, bez níž by nebylo možno k opravě stroje přistoupit. Tato částka byla prokazatelně ze strany žalobce autorizovanému servisu uhrazena.
13. Odvolací námitky žalované neobstojí v tom směru, že účastníci si sice stanovili ve smlouvě pojistnou hodnotu 810 570 Kč a jistě je nutno tuto vůli účastníků respektovat. Sama žalovaná však v řízení zastávala stanovisko, že pojistná hodnota věci činila 2 450 000 Kč a žalobce rovněž vycházel z odlišné hodnoty předmětu pojištění. Soud I. stupně proto nepochybil, když vlastním dokazováním tuto hodnotu zjistil. S ohledem na shora uvedené skutečnosti odvolací soud souhlasí s tím, jakým způsobem k hodnotě předmětu pojištění dospěl.
14. S ohledem na tyto závěry byl napadený rozsudek ve vyhovujícím výroku I. potvrzen jako věcně správný, včetně příslušenství pohledávky.
15. Ve výrocích IV., V. byl rozsudek soudu I. stupně změněn postupem dle § 221a o. s. ř. a to postupem dle § 147 odst. 1 a § 148 odst. 1 o. s. ř. Účastníku může soud uložit, aby uhradil náklady řízení, které by jinak nevznikly, jestliže je způsobil svým zaviněním. V souvislosti s tím bylo uhrazeno znalečné 10 221 Kč. S ohledem na to, že znalecký posudek i náklady spojené s výsledkem znalce nepřinesly žádné skutečnosti použitelné pro skutkový závěr soudu, odvolací soud rozhodl tak, že tyto náklady je povinna uhradit státu žalovaná, neboť jejich vznik zavinila.
16. S ohledem na částečnou změnu napadeného rozsudku odvolací soud znovu rozhodl o nákladech řízení před soudem I. stupně postupem dle § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. Zde vyhověl odvolání žalobce do výroku o nákladech řízení mezi účastníky, když je zjevné, že bylo na místě postupovat dle ustanovení § 142 odst. 3 o. s. ř. dle něhož, i když měl účastník ve věci úspěch jen částečný, může mu soud přiznat plnou náhradu nákladů řízení, když rozhodnutí záviselo o výši plnění na znaleckém posudku nebo na úvaze soudu.
17. V daném případě výše plnění závisela na úvaze soudu, podložené odbornými vyjádřeními, a proto byly žalobci přiznány náklady řízení, když byl co do základu svého nároku úspěšný a výše těchto nákladů vycházela z přiznané částky ve výroku I. v rozsahu 68 395,75 Kč. Tyto náklady před soudem I. stupně spočívají v úhradě soudního poplatku z žaloby 23 160 Kč a nákladů právního zastoupení advokátem za 8 úkonů právní služby (převzetí věci, sepsání žaloby, vyjádření z 12. 10. 2020 a účast u 5 jednání soudu) po 3 860 Kč, 8 režijních paušálů hotových výloh po 300 Kč a 21 % DPH ve výši 6 988,80 Kč, v součtu 63 428,80 Kč. K tomu byly připočteny i náklady odvolacího řízení vzhledem k tomu, že žalobce měl v odvolacím řízení plný úspěch dle § 142 odst. 1, 3 o. s. ř. a to za 2 úkony právní služby dle tarifu (vyjádření k odvolání a účast u odvolacího jednání po 3 860 Kč, 2 paušální náhrady hotových výloh po 300 Kč a 21 % sazba

DPH 1 747,20 Kč), v součtu činí odvolací náklady částku 10 067,20 Kč. Celkově tak náklady před soudy obou stupňů činí 73 496 Kč (63 428,80 Kč + 10 067,20 Kč).

Poučení:

Proti vyhovujícímu výroku ve věci samé lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2 za podmínek ustanovení § 237 o. s. ř. Proti nákladovým výrokům není dovolání přípustné.

Praha 24. května 2023

JUDr. Zdeněk Stíbrál v. r.
předseda senátu